ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ В РУМУНІЇ 2025 РОКУ: політико-правовий аналіз результатів, міжнародних наслідків та ризиків для України

Віктор БЕДЬ,
НДІ стратегічних та політико-правових досліджень
Карпатського університету імені Августина Волошина

І. Підсумки другого туру виборів (18 травня 2025 року)

У другому турі президентських виборів у Румунії, який відбувся 18 травня 2025 року, перемогу здобув незалежний кандидат, проєвропейський політик і чинний мер Бухареста — Нікушор Дан, отримавши 53,6% голосів виборців (6 168 642 голоси). Його суперник — Георге Сіміон, лідер ультраправої політичної сили Alianța pentru Unirea Românilor (AUR) (у перекладі з румунської: Альянс за об'єднання румунів) — набрав 46,4% голосів (5 339 053 голоси).

Явка виборців була високою — 64,72%, що свідчить про значну суспільну мобілізацію та високий інтерес до майбутнього політичного курсу країни [1].

Аналіз результату та політичний сигнал

Результат Нікушора Дана, попри порівняно невеликий відрив, є стратегічно важливим для збереження євроатлантичного курсу Румунії. Його перемога уособлює запит суспільства на:
- поміркованість та стабільність;
- продовження інтеграції до політичних, економічних та оборонних структур ЄС і НАТО.

Високий результат Георге Сіміона (понад 5 мільйонів голосів) демонструє:
- зростання впливу праворадикального дискурсу;
- популярність популістських гасел;
- поглиблення ідеологічного розколу в румунському суспільстві між євроінтеграційним вектором та націоналістичним ізоляціонізмом.

Цей розкол особливо помітний на регіональному рівні — урбанізовані та економічно активні регіони голосували переважно за Нікушора Дана, тоді як сільські райони та прикордонні зони — за праворадикального кандидата. Це створює потенційну основу для внутрішньополітичної турбулентності у майбутньому.

Міжнародний контекст і значення для України

Перемога проєвропейського кандидата сприймається позитивно в Європейському Союзі та серед партнерів по НАТО. Вона унеможливила потенційне політичне розворот у бік проросійських чи ізоляціоністських позицій, що були частиною риторики AUR.

Для України ці вибори мають особливе значення у контексті безпеки на південному заході. Збереження партнерства з новообраним президентом Румунії відкриває перспективи для:
- продовження транскордонного співробітництва;
- консолідації зусиль у сфері безпеки Чорноморського регіону;
- протидії гібридним впливам третіх країн (РФ, Угорщина).

II. Політичне значення перемоги Нікушора Дана

Відновлення і стратегічне закріплення прозахідного курсу Румунії

Перемога незалежного кандидата Нікушора Дана засвідчила рішуче прагнення більшості румунських громадян зберегти та розвивати демократичні інститути, верховенство права, свободу слова й стратегічне партнерство з Європейським Союзом і НАТО. Це стало чітким сигналом про відмову від реваншистських настроїв, радикального націоналізму, ксенофобії та євроскептицизму, які просувалися праворадикальною партією AUR.

Успіх Дана також підтвердив життєздатність інституційної демократії в Румунії, незважаючи на виклики поляризації, інформаційні кампанії з-за кордону та внутрішні соціально-економічні труднощі.

Відсіч проросійським сценаріям та впливам

Поразка Георге Сіміона, який мав неформальні контакти з дискваліфікованим проросійським кандидатом Келіном Георгеску (представником так званої

«Доктрини суверенізму»), означає провал чергової спроби Російської Федерації здійснити політичне проникнення в одну з ключових країн східного флангу НАТО.

Російські спецслужби, які традиційно діють через ультраправі сили, релігійні та етнічні питання, отримали серйозну політичну поразку. Таким чином, результат виборів став успіхом демократичного опору гібридному втручанню Кремля в європейську політику.

Потужна мобілізація громадянського суспільства та демократичного електорату

Нікушор Дан продемонстрував приклад ефективної мобілізації демократичного електорату, надолуживши відставання у понад 2 мільйони голосів після першого туу. **Рушіями його перемоги стали:**

- молодь, особливо у містах із розвиненою університетською та інноваційною інфраструктурою;
- середній клас, який прагне стабільного бізнес-середовища та європейських стандартів;
- румунська діаспора в Західній Європі, що виступає за євроінтеграційний вектор;
- активісти громадянського суспільства, правозахисники та антикорупційні рухи.

Це є прикладом живої демократії, в якій громадяни готові мобілізуватись для захисту базових цінностей — свободи, гідності, справедливості.

III. Міжнародний резонанс

Реакція країн Європейського Союзу та України

Перемога Нікушора Дана на президентських виборах у Румунії викликала позитивний резонанс у ключових демократичних столицях Європи. Одними з перших вітання надіслали Президент Франції Еммануель Макрон і Президент України Володимир Зеленський. Обидва лідери акцентували на:

- збереженні демократичного вибору румунського народу;
- послідовності євроатлантичного курсу Бухареста;
- зміцненні партнерства в умовах війни Росії проти України [2].

Президент Франції наголосив, що обрання незалежного кандидата, прихильника реформ та прозорості, є «перемогою стабільності та європейської ідентичності».

Президент України у своєму зверненні відзначив важливість Румунії як стратегічного союзника у сфері регіональної безпеки, гуманітарної допомоги та енергетичної солідарності.

Ці сигнали стали важливим свідченням готовності західного світу до нової фази співпраці з Бухарестом та підтримки політичної сили, здатної протистояти деструктивним впливам.

Роль Молдови та транскордонна єдність

Президентка Республіки Молдова Мая Санду висловила публічну солідарність із новообраним президентом Румунії, наголосивши на:
- глибоких культурно-історичних зв'язках двох держав;
- спільному шляху до європейської інтеграції;
- стабільній, демократичній Румунії як гарантії миру та підтримки для Молдови в умовах зовнішніх викликів та потенційних загроз з боку Росії.

Цей дипломатичний жест також зміцнює Бухарестсько-Кишинівську вісь як елемент безпекової архітектури на східному фланзі Європи.

Позиція НАТО: геополітичне підтвердження курсу стабільності

Реакція НАТО

Результати голосування на президентських виборах у Румунії узгоджуються із загальними стратегічними цілями Північноатлантичного альянсу (НАТО) щодо зміцнення демократії, стабільності й безпеки на східному фланзі Європи. Перемога проєвропейського кандидата Нікушора Дана, проведення виборів відповідно до демократичних стандартів і висока явка виборців мають бути позитивно сприйняті політичними та аналітичними структурами, дотичними до НАТО.

У цьому контексті результати виборів у Румунії:
- підтверджують стабільність країни-члена Альянсу в умовах триваючої війни Росії проти України;
- зміцнюють оборонно-політичні позиції НАТО в південно-східній частині Європи;

- демонструють несприйняття ультраправих, євроскептичних і проросійських сил серед більшості румунських громадян.

Такий результат може розглядатися як важливий сигнал для союзників по Альянсу щодо стійкості демократичних інституцій у регіоні та збереження стратегічної єдності перед обличчям гібридних загроз.

Це дає підстави очікувати на продовження стратегічного військово-політичного партнерства між Румунією та НАТО, а також на збереження послідовного курсу новообраного президента у сфері безпеки, зокрема:
- участі у розширенні інфраструктури Альянсу в Чорноморському регіоні;
- зміцнення координації дій на східному фланзі НАТО, у тому числі в контексті стримування російської агресії.

IV. Геополітичне значення для України

Позитивні наслідки для українсько-румунського партнерства

Підтримка України у війні з Росією

Перемога Нікушора Дана відкриває перспективу зміцнення політичної й гуманітарної підтримки України з боку Румунії. Протягом своєї виборчої кампанії та на посаді мера Бухареста він неодноразово виступав за:
- надання військової допомоги Збройним Силам України;
- міжнародне визнання територіальної цілісності України;
- посилення антиросійських санкцій;
- розширення гуманітарної допомоги біженцям з України.

Його позиція узгоджується з політикою чинного уряду та парламентської більшості, що робить румунську підтримку України стійкою, послідовною та стратегічною.

Посилення координації з НАТО та ЄС

Очікується, що під час президентства Нікушора Дана Румунія активізує участь у зміцненні східного флангу НАТО, зокрема:
- у Чорноморському регіоні;
- на українсько-румунському прикордонні.

Йдеться про:
- розширення військової інфраструктури НАТО;
- проведення спільних військових навчань і тренувань;
- посилення протидії гібридним загрозам;

- політичну взаємодію в рамках ініціатив Бухарестської дев'ятки (B9) — формату оборонної співпраці країн східного флангу НАТО; Європейського Союзу — у сфері безпеки, енергетики й демократичної стійкості; а також Стратегічних комунікацій НАТО (StratCom) — спрямованих на протидію дезінформації та зміцнення інформаційної безпеки.

Румунія стає важливим каналом комунікації між Україною та західними інституціями, зокрема з Брюсселем і Вашингтоном.

Поглиблення транскордонної співпраці

Нові можливості відкриваються в таких сферах:
- прикордонна інфраструктура (мости, логістика, модернізація пунктів пропуску);
- екологічні та природоохоронні проєкти (Карпати, басейни Прута і Дністра);
- культурна, освітня та академічна взаємодія;
- енергетична безпека (диверсифікація джерел і захист критичної інфраструктури).

Наявність у Бухаресті проєвропейського президента — це шанс для України вивести двосторонні відносини на рівень стратегічного партнерства, заснованого на довірі, відкритості та спільному безпековому інтересі.

Залишкові виклики та ризики

Церковна політика та юрисдикційне питання

Одним із чутливих питань залишається рішення Синоду Румунської Православної Церкви від 6 березня 2024 року про ініціювання створення окремої румунської церковної структури в Україні, орієнтованої на румуномовні парафії.

Попри декларацію про дотримання канонічного порядку, така ініціатива:
- суперечить визнанню автокефалії Православної Церкви України;
- створює ризик формування паралельної юрисдикції на території суверенної держави;
- може бути використана як інструмент м'якої сили або прикриття політичного впливу з боку Бухареста.

У разі реалізації цього проєкту всупереч канонічним нормам, з порушенням прав Православної Церкви України та без погодження з Вселенським Патріархатом — що є канонічно недопустимим, — він може:
- спровокувати новий виток внутрішньої напруги в українському

православному середовищі, зокрема між юрисдикціями та серед вірян у прикордонних та інших регіонах України, а також серйозно ускладнити міжцерковні відносини між Православною Церквою України та Румунською Православною Церквою — як у поточному часі, так і в довгостроковій перспективі;
- надати Російській Православній Церкві прецедент, який вона може використати для виправдання та подальшого розширення своїх антиканонічних дій за межами канонічної території Московського патріархату — зокрема в країнах Східної Європи, Балканського регіону, а також у державах Глобального Півдня, де вже спостерігається її незаконна юрисдикційна експансія;
- призвести до напруження у двосторонніх відносинах між Україною та Румунією, особливо в гуманітарній, релігійній та культурній політиці, що негативно вплине на загальний клімат стратегічного партнерства.

Політична вразливість румуномовних православних парафій

У регіонах компактного проживання румуномовного населення (південна Буковина, частина Закарпаття, Одещина), парафії з румунською мовою богослужіння залишаються вразливими до політичного тиску з боку іноземних центрів впливу.

Загрози можуть полягати в:
- просуванні культурного ревізіонізму;
- впровадженні паралельної ідентичності, не прив’язаної до української держави;
- використанні релігійної тематики як засобу політичного втручання.

За таких умов може поглиблюватися загроза подальшого розмивання духовної єдності українського православ’я, спровокована на сьогодні Московським патріархатом, а також посилення зовнішніх релігійних впливів, що є особливо небезпечним в умовах російсько-української війни та триваючих гібридних інформаційно-психологічних атак

V. Провал сценарію Кремля, Будапешта та Братислави

Російська Федерація: удар по гібридній дипломатії Кремля

Підтримка Кремля на користь Георге Сіміона була непрямою, але очевидною: через проросійські медіа-ресурси, проксі-структури, інтернет-кампанії, а також розповсюдження конспірологічних наративів. Мета:
- дискредитація європейських інституцій;

- створення ілюзії втягування Румунії у "чужу війну";
- просування ідеології "суверенізму" як прикриття для ізоляціонізму та проросійської політики.

Поразка Сіміона стала публічним фіаско гібридної операції Кремля, яка мала на меті зміну зовнішньополітичного курсу Румунії, зменшення її залученості у підтримку України та формування нового "санітарного кордону" або "поясу нейтральності" на західному фланзі Чорного моря.

Угорщина: поразка ревізіоністської лінії Орбана

Режим Віктора Орбана розглядав AUR та Георге Сіміона як природного союзника у рамках:
- антиєвропейського та євроскептичного дискурсу;
- ультраконсервативної політичної платформи;
- концепції "оборонного націоналізму" у Східній Європі.

На практиці це проявлялося через:
- позитивні згадки в угорських ЗМІ;
- поширення орбанівської риторики у виступах AUR;
- неофіційне сприяння та координування політичної активності ультраправих структур у Трансільванії та прикордонних регіонах Румунії, зокрема серед частини громадян угорського етнічного походження, орієнтованих на проревізіоністські наративи Будапешта.

Перемога Дана стала зовнішньополітичним ляпасом для Будапешта, який втратив надію на створення нової осі впливу "Будапешт – Бухарест – Братислава" на базі "сувереністського націоналізму".

Словаччина: втрата геополітичного “партнера в ізоляції”

Уряд Роберта Фіцо в Словаччині, який демонструє відверто проросійську риторику, розраховував на створення коаліції з новим потенційним союзником у Румунії. **Йшлося про:**
- спільну критику санкцій проти Російської Федерації як держави-агресора;
- скоординовані спільні виступи проти надання військової допомоги Україні;
- формування “нового голосу Центральної Європи” в межах Європейського Союзу — в осі Братислава–Будапешт–Бухарест — під гібридним впливом та інформаційно-аналітичним супроводом з боку Російської Федерації, зокрема її спецслужб та політичного керівництва Кремля.

Однак перемога проєвропейського кандидата в Румунії зруйнувала цей сценарій, послабила позиції уряду Фіцо у регіоні Центральної та Східної Європи та зменшила шанси на формування "антибрюссельської" меншості.

Внутрішньополітичні загрози: праворадикальна опозиція AUR як інструмент зовнішнього впливу

Попри поразку на президентських виборах, партія AUR (Alianţa pentru Unirea Românilor — Альянс за об'єднання румунів) та її лідер Георге Сіміон продемонстрували вражаючий рівень підтримки — понад 5,3 мільйона голосів виборців (46,4% у другому турі). Це засвідчує, що праворадикальний націонал-популістичний рух має потужну електоральну базу та довготривалий політичний потенціал, особливо серед:
- сільського населення;
- частини румунської діаспори;
- соціальних груп, незадоволених євроінтеграційним курсом;
- противників ліберальних реформ і секулярної модернізації.

Ризик реваншу та радикалізації AUR

Хоча Георге Сіміон формально визнав результати виборів, політична логіка вказує на намір AUR мобілізувати протестний електорат для реваншу на парламентських виборах. Імовірні тактики:
- посилена радикалізація риторики;
- інформаційний тиск на демократичні інституції;
- створення атмосфери недовіри до центральної влади;
- організація масових протестів, політичних провокацій і деструктивних кампаній у прикордонних регіонах.

AUR уже має статус парламентської сили з мережею партійних осередків і медіаплатформ, частина з яких пов'язана із зовнішніми проросійськими колами.

Ідеологічна платформа AUR як загроза євроатлантичній інтеграції

AUR послідовно просуває:
- антиєвропейську та антиНАТОвську риторику;
- заклики до зменшення військової допомоги Україні;
- дискредитацію політики санкцій проти Російської Федерації;
- кампанії проти Православної Церкви України під гаслами «захисту румунських православних»;

- ідеї «національного суверенізму» в риториці, що відображає моделі Кремля, Орбана та Фіцо.

Це становить реальну загрозу демократичному розвитку Румунії, її міжнародним зобов'язанням і стабільності в регіоні.

Зовнішній вплив: гібридна інфраструктура підтримки AUR

За даними незалежних спостерігачів і аналітиків, існують канали прямого та опосередкованого впливу з боку Російської Федерації, Угорщини та Словаччини на AUR, зокрема через:
- медіаплатформи та блогерів;
- православні релігійні мережі, пов'язані з Російською Православною Церквою, зокрема її монастирі в Україні (історично підпорядковані Московському патріархату), а також монастирі й духовні осередки за кордоном, включаючи структури на Афоні, в Сербії, Болгарії та інших країнах;
- культурні та бізнесові структури «захисту румунства» за кордоном; політично заангажовані кола в Румунській Православній Церкві, які тяжіють до ідеї «національної церкви».

Після дискваліфікації проросійського кандидата Келіна Георгеску, саме AUR залишилася єдиною впливовою силою в парламенті, яка відкрито транслює зовнішні гібридні наративи.

Ризики політичної дестабілізації в Румунії: сценарії та дії опозиційних сил

Політична дестабілізація:
- масові протести під євроскептичними гаслами;
- делегітимізація уряду та президента;
- заклики до зміни форми правління або «національного референдуму».

Безпековий ризик:
- атаки на міжнародні зобов'язання Румунії;
- підрив довіри до НАТО та ЄС;
- створення іміджу «окупації через Захід».

Міжетнічна та міжконфесійна напруга:
- організацію або стимулювання релігійно мотивованих провокацій у прикордонних регіонах України — передусім у Буковині, на Одещині та Закарпатті — з метою дестабілізації міжконфесійної ситуації та розпалювання міжетнічної напруги;

- використання релігійного фактору як інструмента політичної маніпуляції з метою розпалювання міжконфесійного протистояння, послаблення позицій Православної Церкви України та дестабілізації громадської думки в регіонах, чутливих до зовнішніх впливів, особливо з компактним проживанням українських громадян румунського етнічного походження. Участь у таких процесах можуть брати окремі українські представники місцевого самоврядування, депутатського корпусу та органів державної влади — зокрема ті, хто перебуває під впливом або на контакті з радикальними елементами румунської політичної опозиції, або свідомо діють у форматі політичного пристосуванства чи відвертого службового запроданства;
- спроби дискредитації Православної Церкви України на міжнародному рівні, які можуть організовуватися та координуватися через низку взаємопов'язаних структур — зокрема політичними та релігійними колами Румунії, наближеними до Кремля, його спецслужб або окремих фінансово-пропагандистських центрів, а також безпосередньо спецслужбами Російської Федерації, Російською Православною Церквою та її структурним підрозділом в Україні — так званою УПЦ (МП). У таких кампаніях активно використовуються медіа-ресурси, закордонні лобістські мережі, міжцерковні дипломатичні контакти та симпатики Московського патріархату у світовому православ'ї — з метою делегітимізації автокефалії ПЦУ, підриву її міжнародного авторитету, блокування її визнання іншими помісними церквами, а також нанесення шкоди авторитету України на глобальному рівні та підриву довіри до неї як держави з духовною і канонічною суб'єктністю. Участь у таких процесах можуть брати окремі українські представники місцевого самоврядування, депутатського корпусу та органів державної влади — зокрема ті, хто перебуває під впливом або на контакті з радикальними елементами румунської політичної опозиції, або свідомо діє у форматі політичного пристосуванства чи службового запроданства.

Рекомендації для України в контексті національної безпеки

Запровадити постійну систему моніторингу діяльності AUR, її риторики та зв'язків з іноземними гравцями.

Посилити координацію з офіційним Бухарестом у сфері безпеки, інформаційної політики та міжетнічних відносин.

Підтримувати відкритий діалог з громадянським суспільством Румунії, яке виступає за демократію.

Розвивати комунікацію з румуномовними громадами в Україні на основі рівності, інтеграції та поваги до державності.

Активізувати церковну дипломатію між Православною Церквою України та Румунською Православною Церквою із залученням Вселенського Патріархату.

VII. Стратегічні рекомендації для України в контексті результатів президентських виборів у Румунії

Активізувати двосторонню міждержавну та міжвідомчу координацію з новообраним президентом Румунії

Необхідно:
- розпочати регулярний політичний діалог на рівні глав держав і урядів;
- закріпити механізми координації в межах ЄС, НАТО, ООН і регіональних безпекових ініціатив;
- формувати спільну позицію проти проросійських, євроскептичних і праворадикальних впливів;
- поглибити співпрацю у Чорноморському та Карпатському безпековому регіонах.

Розширити церковно-дипломатичний діалог і релігійну безпекову політику

Рекомендується:
- налагодити постійний комунікаційний канал між Православною Церквою України та Румунською Православною Церквою за участі Вселенського Патріархату;
- підтримати Вікаріат румуномовних громад у складі Православної Церкви України на рівні державної, дипломатичної та культурної політики;
- Запобігти створенню зовнішньої паралельної румунської православної юрисдикції на території України, що суперечить канонічним нормам, порушує права Православної Церкви України та ігнорує позицію Вселенського (Константинопольського) Патріархату як Матері-Церкви для ПЦУ;
- Ініціювати створення в Бухаресті постійної духовно-культурної дипломатичної місії України з відповідними повноваженнями та функціоналом для ведення системного міжцерковного, духовно-культурного та церковно-дипломатичного діалогу з Румунською Православною Церквою та релігійно-громадськими інституціями;

- У ширшому вимірі доцільним є створення Україною постійних духовно-культурних дипломатичних місій у державах, де діють помісні автокефальні Православні Церкви — для представлення інтересів Православної Церкви України, захисту її канонічної автокефалії, духовної присутності українського

православ'я та просування української ідентичності на глобальному православному рівні

Зміцнити державну політику в прикордонних регіонах України (Закарпаття, Буковина, Одещина)

Пріоритетами мають стати:
- забезпечення рівного доступу до освіти державною мовою з повагою до культурних прав румуномовних громад;
- забезпечити відчутну, постійну та практично дієву підтримку парафій і релігійних громад, які визнають канонічну юрисдикцію Православної Церкви України, особливо в релігійно чутливих регіонах та серед національних меншин;
- створення системи раннього попередження на випадок зовнішніх маніпуляцій (політичних, релігійних, міжнаціональних, інформаційних).

Посилити стратегічну аналітику та комплексну інформаційно-безпекову протидію радикалізованим впливам з боку румунських ультраправих середовищ

Необхідно:
- впровадити постійний аналітичний моніторинг румунського інформаційного простору щодо антиукраїнських і проросійських впливів;
- співпрацювати з румунськими аналітичними центрами, незалежними ЗМІ, правозахисними організаціями;
- інформувати міжнародних партнерів про загрози поширення праворадикальних і антидемократичних наративів у регіоні.

Запровадити новий формат регіональної безпекової координації

Україна має ініціювати створення постійнодіючого багатостороннього формату за участі:
- Румунії, Молдови, Польщі;
- Великої Британії, США, ЄС, НАТО.

Питання для координації:
- стабільність Карпатсько-Дунайського регіону;
- Протидія гібридним впливам Російської Федерації, її розгалуженої агентури та держав-сателітів, задіяних у реалізації стратегій дестабілізації регіону та підриву української державності;
- узгодження оборонної, інформаційної та гуманітарної політики.

Продовжити і розширити міжнародну інформаційну кампанію щодо війни Росії проти України

З огляду на нові політичні обставини в Румунії, необхідно:
- адаптувати інформаційні меседжі до румунського суспільства;
- акцентувати на історичній солідарності, спільних загрозах, ціннісній єдності;
- створити інформаційно-гуманітарні хаби в румунському медіапросторі для підтримки правди про російсько-українську війну та сприяння розумінню української позиції.

VIII. Висновки

Травневі президентські вибори 2025 року в Румунії стали не лише внутрішньополітичним випробуванням для румунського суспільства, а й важливим геополітичним сигналом для всього регіону Центрально-Східної Європи.

Перемога незалежного проєвропейського кандидата Нікушора Дана засвідчила:
- зрілість демократичних інституцій;
- збереження європейського та євроатлантичного курсу;
- відсіч політиці популізму, ультранаціоналізму та гібридного впливу Російської Федерації та її союзників.

Водночас, високий рівень підтримки радикальної партії AUR (понад 5 мільйонів голосів) продемонстрував, що:
- популістсько-націоналістичний протестний електорат зберігає значну силу;
- існує потенціал для внутрішньої дестабілізації за умов втрати довіри до влади;
- радикальна опозиція може бути інструментом зовнішнього впливу, зокрема з боку Москви, Будапешта та Братислави.

Для України результати виборів у Румунії мають амбівалентне значення:

Позитивне:
- збереження підтримки України у війні з Російською Федерацією;
- активізація двосторонньої співпраці в межах НАТО, ЄС, В9 та Ініціативи трьох морів (Балтійського, Чорного та Адріатичного морів);
- зростання ролі Румунії як транскордонного партнера у сфері безпеки;
- продовження внутрішніх реформ у Румунії з антикорупційним та європейським вектором.

Потенційно загрозливе:
- ризик політичного реваншу ультраправих та євроскептичних сил, зокрема пов'язаних із партією AUR та близькими до неї середовищами;
- використання AUR як інструменту зовнішнього тиску;
- спроби іноземного втручання у внутрішні справи України через культурні, релігійні чи мовні чинники, які можуть здійснюватися з боку радикальної націоналістичної партії AUR у Румунії, яка активно експлуатує тему "захисту румунів" в Україні, просуває ревізіоністські наративи та підтримує створення паралельної православної юрисдикції, узгоджуючи свою діяльність із геополітичними інтересами Російської Федерації;
- Можливі цілеспрямовані провокації або інформаційно-релігійні маніпуляції в українських прикордонних регіонах — зокрема у місцях компактного проживання національних меншин, зокрема румунської етнічної групи, — з метою дестабілізації ситуації та розпалювання міжетнічної або міжконфесійної напруги. Такі дії можуть ініціюватися або підтримуватися окремими радикальними середовищами Румунії, пов'язаними з партією AUR, а також деякими представниками Румунської Православної Церкви, орієнтованими на Москву та Московський патріархат, і релігійно-політичними структурами, які координують свою діяльність із зовнішньополітичними інтересами Російської Федерації.

Україна має діяти:
- стратегічно глибоко,
- тактично обережно,
- безпеково проактивно та дієво.

Українсько-румунські відносини мають стати мультивекторним напрямом державної політики — дипломатичної, релігійної, інформаційної, гуманітарної та оборонної.

Необхідні кроки:
- створити постійнодіючий формат стратегічного діалогу Київ–Бухарест;
- врегулювати церковні питання на основі канонічного порядку і поваги до автокефалії Правосалвної Церкви України та Румуської Православної Церкви;
- зміцнити інформаційну безпеку і контрпропаганду;
- запровадити механізми раннього реагування на внутрішньо- та зовнішньополітичні ризики.

Заключний висновок:

Румунія має потенціал бути надійним стратегічним союзником України у боротьбі за суверенітет, демократію та мир. **Це можливо лише за умов:**
- стабільності внутрішньополітичного поля Румунії,
- збереження її євроатлантичного курсу,
- поваги до українського суверенітету,
- ефективної співпраці з українськими державними, громадськими та релігійними інституціями.

Україна ж має бути готовою не лише приймати підтримку, а й інвестувати у стратегічне партнерство, **поглиблюючи:**
- двосторонню довіру,
- безпекову єдність,
- цивілізаційний вибір обох народів.

Джерела:
1. Autoritatea Electorală Permanentă: https://prezenta.roaep.ro
2. HotNews Romania: https://hotnews.ro
3. **Balkan Insight. Religious Rivalry Threatens Romania-Ukraine's Close Partnership. 21 березня 2024 року: https://balkaninsight.com/2024/03/21/religious-rivalry-threatens-romania-ukraines-close-partnership**
4. Euronews Romania: https://www.euronews.ro
5. Digi24.ro: https://www.digi24.ro
6. Libertatea: https://www.libertatea.ro
7. **Президент України. Офіційна сторінка у Facebook: публічні звернення щодо президентських виборів у Румунії. 18–19 травня 2025 року: https://www.facebook.com/president.gov.ua**